

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ANABİLİM DALI

BİREYLE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMASI I –II DERSİ KILAVUZU

EKİM, 2023

Dersin adı: Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması I – II (T)-2(U)-2(K)-3(AKTS)

1.Dersin tanımı: Bu derste öğrencilerin süpervizyon altında ve psikolojik danışma meslek etiği ilkeleri doğrultusunda terapötik koşulları sağlamaları, psikolojik danışma sürecini yapılandırmaları ve psikolojik danışma aşamalarına uygun biçimde süreci yürütmeleri amaçlanmaktadır.

2.Dersin amacı : Bu derste öğrencilerin süpervizyon altında ve psikolojik danışma meslek etiği ilkeleri doğrultusunda terapötik koşulları sağlamaları, psikolojik danışma sürecini yapılandırmaları ve psikolojik danışma aşamalarına uygun biçimde süreci yürütmeleri amaçlanmaktadır.

3.Öğrenme Çıktıları

1. Psikolojik danışma uygulamasında mesleki etik ilke ve kurallara uygun davranır.
2. Psikolojik danışma sürecinde terapötik koşulları sağlar.
3. Psikolojik danışma sürecini psikolojik danışma aşamalarına uygun olarak yürütür.
4. Danışanın problemini kavramsallaştırabilir.
5. Psikolojik danışma becerilerini ve uygun müdahale tekniklerini etkili bir biçimde kullanır.

4. Psikolojik Danışman Adaylarına Sağlanacak Uygulama Olanakları

4a. Öğrencilere Sağlanacak Uygulama Ortamı Olanakları

- Her 30 öğrenci için bir psikolojik danışma odası,
- Her oda için iki tekli koltuk,
- Her oda için bir sehpa,
- Her oda için danışan mahremiyetini korumak adına ses yalıtımı,
- Her oda için oda büyüklüğüne uygun perde,
- Her oda için uygun ısı ve ışık sistemleri,
- Odaların müsaitlik durumunu belirten tabela (meşgul/uygun tabelası) ve
- Eğitim fakültesi bünyesinde yer alan psikolojik danışma uygulamalarının yapıldığı birime ait uygulama yönergesi.

4b. Uygulamalara başlanması için alınması gerekli izinler: Psikolojik danışma oturumlarına başlamadan önce, 18 yaş üstü bireyler için “Bilgilendirilmiş Onay Formu”, 18 yaş altı bireyler için ise “Danışan Rıza/Onay” ve “Veli Açık Rıza/Onay” belgeleri alınır.

Bireyle psikolojik danışma oturumlarının kurumlarda gerçekleştirilmesi durumunda kurumlardan gerekli izinler ilgili fakültelerin dekanlıkları tarafından alınmalıdır.

5. Süpervizör Öğretim Elemanının Görevleri

Bireyle psikolojik danışma uygulamalarını yürüten öğretim elemanı;

- Ders dönemi boyunca bireysel/üçlü süpervizyon ile grup süpervizyonu süreçlerini yürütür. Bir süpervizör, grup süpervizyonu için en çok 12 öğrenciden sorumlu olur.
- Ders dönemi boyunca akran grup süpervizyonu çalışmalarını destekler.
- Ses/görüntü kayıtlarını haftalık olarak izler ve geribildirim verir.
- Her bir psikolojik danışman adayının haftalık olarak yaptığı her oturum için geribildirim verir.
- Dönem sonunda psikolojik danışman adaylarının yaptıkları tüm çalışmalara ilişkin genel değerlendirme yapar.
- İlgili yarıyılın sonunda psikolojik danışman adaylarının çalışmalarını önceden belirlenmiş değerlendirme ölçütlerine göre değerlendirir ve değerlendirmenin sonucunu not olarak üniversitenin/fakültenin ilgili sistemine girişini yapar.

Bireyle Psikolojik Danışma Uygulama Dersi Dönem Sonu Rapor Yönergesi

Açıklama: Dönem sonunda teslim edilecek olan dosyanın içeriğinde olması gerekenler ve raporlamada dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda belirtilmektedir. Raporların değerlendirilmesinde bu yönergede ifade edilen rapor içeriği ve hazırlama koşulları dikkate alınacaktır.

Rapor Dosyasında

1. Süpervizyon Formları çıktısı:

Danışanla toplam kaç oturum çalıştıysanız tüm oturumların süpervizyon formları (transkript yazmayıp ayrıntılı oturum özeti yazdığımız oturumlar da dahil) raporunuzda olmalıdır. Yukarıda ifade edilen süpervizyon formları rapora eklenmelidir.

2. Psikolojik Danışman Tepkileri Analizi çıktısı:

Psikolojik danışman tarafından seçilen oturumlardan bir tanesinin (2. oturum) tümünün yazılı (transkript edildiği) hale getirildiği word dosyasının rapor dosyasına eklenmesi zorunludur.

NOT: Psikolojik danışmanın söylediği cümlelerinin yanına parantez içinde verilen tepkinin hangi psikolojik danışma becerisine girdiği yazılmalıdır. Kolaylıkla görülebilmesi açısından lütfen kırmızı, mavi vb. farklı bir renkle yazınız.

3. Formlar

- Danışanla yapılan ön görüşmeye ilişkin formun rapor dosyasına eklenmesi zorunludur. Rapora eklenecek olan ön görüşme formunun bilgisayarda düzenlenmiş nüshası veya düzgün bir şekilde elle yazılmış hali eklenmelidir.
- Birinci oturumda danışana imzalatılan Bilgilendirilmiş Onam Formunun imzalı nüshasının rapor dosyasına eklenmesi zorunludur.
- Hem danışan hem psikolojik danışman tarafından son oturum sonrasında doldurulan Oturum Memnuniyet Ölçeklerinin (Psikolojik Danışmanın Oturum Değerlendirmesi ve Danışanın Oturum Değerlendirmesi) rapor dosyasına eklenmesi zorunludur. Oturum memnuniyet ölçeklerinin elle doldurulmuş nüshaları rapora eklenmelidir.

Psikolojik Danışman Adayını Değerlendirme Formu

Psikolojik Danışman Adayının İsmi:

Her bir beceri için 1 “en düşük”, 5 “en yüksek” şeklinde değerlendirilir.					
Psikolojik danışma performans becerisi bağlamında;					
1. Danışan ile içten ve samimi bir iletişim kurabilme	1	2	3	4	5
2. Danışanın uygun davranışını destekleyebilme	1	2	3	4	5
3. Danışanın güçlü duyguları ile baş edebilme	1	2	3	4	5
4. Psikolojik danışma sürecini yönetme becerisi (danışanın direnci ile baş etme, adımlama)	1	2	3	4	5
5. Çeşitli yaklaşımları ve yaratıcılığı kullanabilme (bilişsel, duygusal ve davranışsal yaklaşımlar)	1	2	3	4	5
6. Becerilerini geliştirme	1	2	3	4	5
Bilişsel psikolojik danışma becerisi bağlamında;					
7. Danışanı, geçmişi/demografik özellikleri/kültürel bilgileri ve çevresindeki stresörler ile destek kaynakları açısından bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak bütünsel değerlendirebilme	1	2	3	4	5
8. Danışan ile ilgili temaları belirleyebilme ve danışanın problemlerini öncelik sırasına koyabilme	1	2	3	4	5
9. Danışanın hazır oluşuna uygun ve ulaşılabilir kısa ve uzun süreli amaçlar oluşturabilmesine yardımcı olabilme	1	2	3	4	5
10. Danışanın davranış değişimi için spesifik plan ve stratejiler geliştirebilme	1	2	3	4	5
11. Psikolojik danışma sürecini etkileyebilecek sosyo-ekonomik ve kültürel faktörlerin farkında olabilme	1	2	3	4	5
12. Danışanın durumunu bir kuramsal çerçeve içerisinde doğru şekilde kavramsallaştırabilme	1	2	3	4	5

13. Danışanın sorunuyla baş etme sürecinde ne zaman yardıma ihtiyacı olduğunu fark edebilme	1	2	3	4	5
Öz farkındalık bağlamında;					
14. Danışanın değerlerinden farklı değerlere sahip olsa da danışanı yargılamayan tutumunu sürdürebilme	1	2	3	4	5
15. Kişisel olarak güçlü ve sınırlı yanlarını bilip, kendi ihtiyaç ve çatışmalarının farkında olabilme	1	2	3	4	5
16. Kendi kaygısının psikolojik danışma sürecine olan etkisini fark edebilme ve kişisel problemlerini danışma sürecinin dışında tutabilme	1	2	3	4	5
17. Psikolojik danışma sürecinin belirsizliğine tolerans gösterebilme ve kendine yanlış yapma hakkı tanıyabilme	1	2	3	4	5
18. Danışan ile güç mücadelesine girdiği zamanları fark edip kabul edebilme	1	2	3	4	5
19. Çokkültürlülük konularına duyarlı olma	1	2	3	4	5
20. Aktarım ve karşıt aktarım durumlarını yönetebilme	1	2	3	4	5
Profesyonel davranışlar bağlamında;					
21. Danışan ile ilişkileri uygun şekilde yürütebilme	1	2	3	4	5
22. Etik ve yasal durumları takip etme	1	2	3	4	5
23. Danışan ile randevu günü ve saatleri ile oturumun süresine sadık kalabilme	1	2	3	4	5
24. Diğer profesyonel kaynaklardan konsültasyon yardımı alması gerektiği zamanları fark edebilme ve gerektiğinde danışanını farklı profesyonellere yönlendirebilme	1	2	3	4	5
25. Yerinde davranışlar gösterme (psikolojik danışma ve süpervizyon zamanına bağlı kalma, danışmada uygun giyinme)	1	2	3	4	5
Süpervizyon davranışları bağlamında;					
26. Geri bildirimler alırken kabul edici olma	1	2	3	4	5
27. Süpervizyon formunu hazırlama	1	2	3	4	5
28. Akran süpervizyonunda bulunma	1	2	3	4	5
29. Grup süpervizyonunda akranı dışındaki üyelere geribildirimde bulunma	1	2	3	4	5
30. Öz eleştiride bulabilme	1	2	3	4	5

Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması I Yıl Sonu Raporu Değerlendirme Formu

Adı Soyadı:

Öğrenci Numarası:

	Puan		Değerlendirme
1	5	Yapılandırma ya da bir önceki oturumun özetini yapabilme	
2	10	Basit dinleme tepkileri kullanabilme	
3	10	Amaç oluşturabilme	
4	10	Soru sorma becerilerini kullanabilme	
5	10	İçerik yansıtma tepkileri verebilme	
6	10	Duygu yansıtma tepkileri verebilme	
7	10	Etkileme-açıklama veya yüzleştirme tepkilerini kullanabilme	
8	10	Kendini açma tepkilerini verebilme	
9	10	Değer yargılarından uzak davranabilme	
10	10	Probleme odaklanabilme ve problemleri tanımlayabilme becerisi	
		TOPLAM	

Rapor Düzeni: ..... (5 puan üzerinden değerlendirilecektir)

Psikolojik Danışma Oturumlarını Değerlendirme: ..... (95 puan üzerinden değerlendirilecek)

Toplam: .....